



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas  
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status  
accomodatas complectens**

**Lohner, Tobias**

**Dilingæ, 1679**

Cap. I. De Virtutibus Confessario necessariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)



PARS PRIOR  
INSTRUCTIONIS  
PRACTICÆ

Generalia principia ad confessiones  
ritè audiendas complectens.

Cum adeò excellens sit Confessarii munus, ut paulò antè dictum est, facilè apparet, quàm æquum sit, ut Sacerdos pro eo sibi oblato gratias amplissimas DEO persolvat, quod quidem præstare meliùs non poterit, quàm si illud, ut par est, magnificiat, dotésque ad id ritè, fructuosèque administrandum necessarias, sedulò comparare studeat. Quatuor autem ejusmodi dotes, ac qualitates plerumque ab Authoribus enumerantur, scilicet potestas, virtus, scientia, prudentia, de quibus singulis seorsim in hac priori parte, per singula capita agetur.

CAPUT I.

DE VIRTUTIBVS CONFESSARIO  
NECESSARIIS.

ET si Confessarium, sicut Christi personam repræsented, ita meritò quoque omnibus virtutibus instructum esse conveniat, sex tamen plerumque enumerantur, sine quibus difficulter officio suo satisfaciet.

Prima est *mentis corporisque integritas*, quæ vel ideò maximè est necessaria, ne, dum alios à sordibus mundat, ipse per contractas ex peccatorum auditione sordes sordescat. Pro hac ergo integritate obtinenda studeat primò, animam ab omni non tantùm graviori, sed veniali quoque peccato deliberatè admissio liberam, mundàmque custodire. Secundò diligenter prævideat pericula, & contra ea se per efficacia media præparare studeat, præcipuè verò contra inordinatam, & nimiam cum mulieribus familiaritatem. Tertiò testem

Instruc. V. A semper

### De Virtutibus Confessarii.

semper habere curet actionum, verborumque suorum Deum, & utrumque Angelum Custodem, suum scilicet, & Pœnitentis, eosque tanto magis vereatur, quanto majori auctoritate & sanctitate sunt præditi.

Secunda est *Mansuetudo*, cui ut Christi vires gerens studere debet, ut quotiescunque ad confessiones audientem egreditur, de ipso Pœnitentes dicere possint: *Eccce Agnus DEI, qui tollit peccata mundi*: ut ergo hanc exerceat. 1. Errores & vitia Pœnitentium cum magna charitate & patientia supportet. 2. Tranquillè & patienter audiat confitentes, non nimis impetuosè urgeat, ut se expediant. 3. Si increpandi sint, & puniendi, faciat id cum singulari benignitate, & commiseratione, sicut Medicus infirmum urere, & scissionibus contere quere solet. Quem in finem ob oculos semper habere oportet sapientissimum Senis cujusdam dictum, qui, ut in vitis Petrum l. 5. c. 15. legitur, dicere solebat: Si quis cum humilitate injungat Fratri aliquid facere, sermo ipse, qui propter DEVM egreditur, facit Fratrem illum subjectum existere, & implere, quod fuerit imperatum. Si autem quis voluerit jube Fratri, & hoc non secundum timorem DEI fecerit, sed contra per auctoritatem volens sibi in eo potestatem descendere, DEVS, qui videt occulta cordis, non permittit eum audire, vel facere, quod jubetur. Quod à DEO est, cum humilitate & obsecratione imperatur; quod autem ex potestate, cum furore & perturbatione, utpote quod à maligno est. 4. Si de ipso Pœnitentes sinistrè loquantur, patienter id ferat, atque dissimulet, & pro iis ferventiùs, quàm unquam id priùs fecerat, oret, sicque carbonem ignitos congerat super capita contritum.

Tertia virtus *Humilitas* est, quæ indiget Confessarius, ut gratiam ad hoc Sacramentum administrandum perquam necessariam (quæ teste Apostolo humilibus potissimum obtinetur) obtineat: tum ut se à superbiam, quæ ex comparatione sui cum Pœnitentibus facile oriri solet, tentatione custodiat. Itaque 1. ex corde seipsum despiciat, & omnibus Pœnitentibus inferiorem ducat, illud pii Ascetæ semper in mente habens: Non nocet, si omnibus te supponas; nocet autem te maxime, si vel uni te præponas. 2. Semper sibi diffidat, & pavidus hoc tribunal accedat, memor illius sententiam: *quis existimat stare, videat, ne cadat*. 3. Quantum sibi diffidat.

De Virtutibus Confessarii.

dit, tantum ex opposito confidat DEO, & gratiæ vocationis  
suz. 4. Deponat omnem respectum humanum & timorem  
contemptus apud Pœnitentes subeundi, sed potius optet ob  
vile beneficium nullam aliam mercedem ab ullo homine re  
ferre, ut tanto magis DEO placere possit. 5. Divinæ vo  
luntati se perfectissime subijciat, atque conformet, &, quid  
quid DEVS aut cum ipso, aut cum Pœnitentibus ordinaverit,  
cum magna animi tranquillitate accipiat.

Quarta virtus *Charitas* est, quam præcipuum instrumen  
tum ad Pœnitentum animos sibi devinciendos ducere, atque  
adeò illud S. Augustini semper in mente habere debet: *Dili  
ge, & fac, quidquid vis: radix sit inius dilectionis, non potest de  
ista radice non bonum procedere.* Ut autem perfecta sit hæc  
*Charitas*, omnes dimensiones habere debet. Et primò qui  
dem esse *alta*, ut, quandoquidem DEVS potissimum per pec  
cata offenditur, etiam Confessarius hoc motivo erga peccata  
exardescat, atque adeò omni modo ea in Pœnitentibus extir  
pare studeat. 2. *Profunda* esse debet, ut scilicet, quantum  
est ex se, conetur omni modo eripere Peccatores à gravissimo  
Dæmonis iugo, & inferni tormentis perpetuò duraturis, sic  
que suum erga eosdem Dæmones odium ostendat. 3. *Lata*  
quoque esse debet, id est, ad quosvis homines, pauperes æquè ac  
divites, ignobiles æquè ac nobiles, graves æquè ac minùs gra  
ves Peccatores se extendens. 4. Denique *Longa* esse debet,  
tum per constantiam in molestiis, quas hoc munus plurimas  
continet, alacriter perferendis; tum per longanimitatem in  
ipsa Pœnitentum emendatione patienter expectandâ. Qua  
rum omnium dimensionum perfectissimum exemplar in Cha  
ritate Christi Confessarius reperiet, ad quam proinde frequen  
ter oculos mentis reflectere, dictamque sibi illud Exod. 25.  
existimare debet: *Aspice, & fac secundum exemplar, quod tibi  
monstratum est.*

Quinta virtus *Iustitia* est, quâ conferat absolutionem di  
gnis, & indignis neget, cogatque etiam Pœnitentem, ut fa  
ciat, & restituat, quod ex iustitia debet. Atque hæc virtus  
tanto magis est necessaria Confessario, quanto majus pericu  
lum ipsum ipsi, tum Pœnitenti ex ea neglecta imminet, & quan  
tò turpius est Confessarium, dum alios ad iustitiam hortatur,  
ipsūmet injustum fieri.

Sexta virtus *Oratio* est, quæ veluti scuto se, suumque Penitentem adversus Dæmonem, aliósque hostes defendat, & mûlque auxilia utrique ad suas partes rectè obeundas necessaria, à liberalissimo DEO impetret, quod quidem, quæ ratione fieri debeat, infra dicerur.

## CAPUT II.

## DE POTESTATE CONFESSARII.

**T**Riplicem Confessario potestatem necessariam esse, rectè Joannes Polancus in suo Directorio notavit, scilicet potestatem Ordinis, Jurisdictionis, & Exercitii seu Usûs.

Potestas *Ordinis* est facultas, cuiusvis Sacerdoti concessa, ut peccata per confessionem legitimam explicata remittentur; hanc enim Christus Joan. 20. dedit, dum dixit: *Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiseritis peccata remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt.* Porro hanc potestatem solis Sacerdotibus convenire, expressè definivit Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 6. & can. 10.

Altera potestas *Jurisdictionis* est autoritas quædam in alium ut subditum, in quem in foro interno accipit potestatem distinctam à potestate Ordinis; quæ potestas à deo necessaria est ad remissionem peccatorum obtinendam, ut sine ea omnino in valida sit absolutio, uti apertè indicat Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 7. his verbis: *Quoniam igitur natura, & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditis tantùm feratur, persuasum semper in Ecclesia DEI, & verissimè esse Synodus hac confirmat, nullius momenti absolutionem esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam aut subdelegatam non habet Jurisdictionem.* Est autem ordinaria jurisdictio, quam habent ii, qui ex vi proprii officii curam animarum habent, ut Papa, Archiepiscopus (respectu subditorum suorum Episcoporum, quando actu visitat) Episcopus, Parochus, Archipresbyter, Archidiaconus, Prælati Religionis, Vicarius perpetuus Episcopi aut Parochi. Delegata dicitur, quæ datur ab eo, qui habet ordinariam Jurisdictionem; & talem potestatem ex jure communi habet quilibet Sacerdos ad quemvis in articulo mortis absolvendum (saltem si Parochus aut proprius Sacerdos non sit præsens) ex